

Președinția
Republicii Moldova

O politică externă activă pentru o Moldovă mai puternică și mai bine guvernată

Astăzi, Republica Moldova se află într-o poziție diferită pe plan internațional decât era la sfârșitul anului 2020. În acest timp scurt, am reușit să restabilim respectul pentru Republica Moldova și imaginea țării noastre peste hotare.

Partenerii noștri au decis să ne ajute văzând intenția fermă de curățare a statului și modernizare europeană, transmisă de oameni la alegeri. Sarcina noastră este să respectăm și să realizăm voința cetățenilor. M-am ghidat de acest scop atunci când am formulat viziunea mea asupra priorităților politicii externe a Republicii Moldova pentru anul 2021-2022, pe care aș vrea să vi le prezint în cele ce urmează.

PREȘEDINȚIA REPUBLICII MOLDOVA

Scopul politicii externe a Republicii Moldova este de a servi și proteja interesele cetățenilor săi. În prima jumătate a anului curent, acest scop a fost modelat și influențat în primul rând de realitățile interne ale țării: lipsa unui guvern funcțional cu mandat deplin, incertitudine politică generată de lipsa unui parlament responsabil și funcțional care să fie capabil să ia decizii în interesul cetățenilor, și situația epidemiologică gravă cauzată de Covid-19 și impactul acesteia asupra economiei și societății.

Politica externă a țării noastre, de asemenea, este influențată și modelată de mediul internațional în care ne aflăm. Contextul internațional actual se schimbă rapid. Această fluiditate este determinată de impactul social și economic masiv al pandemiei de Covid-19, de reapariția unor rivalități între marile puteri, dar și de transformările climatice de pe glob. Riscul înalt de reactivare a conflictelor militare în apropierea hotarelor noastre face acest mediu și mai periculos. Aceste provocări cu care se confruntă Republica Moldova pe plan intern și pe plan internațional modelează și ghidează prioritățile și acțiunile mele de politică externă pe care le întreprind.

În acest sens, o politică externă previzibilă și consecventă, orientată spre cetățeni și care contribuie la soluții multilaterale și la un mediu regional sigur și pașnic reprezintă principiile pe care se bazează politica mea externă.

Previzibilitate și consecvență

Politica externă a Republicii Moldova trebuie să fie ghidată de principii și priorități clare care să ajute țara să depășească provocările existente, să se adapteze și să reacționeze eficient la amenințările interne și internaționale și să folosească oportunitățile oferite de comunitatea internațională pentru a avansa în dezvoltarea țării pe traiectoria democratizării. Vom comunica într-un mod deschis obiectivele și acțiunile noastre; vom respecta în continuare dreptul internațional; ne vom respecta angajamentele internaționale; vom urma calea integrării europene ca obiectiv strategic care este cel mai potrivit model de dezvoltare democratică a țării și de asigurare a standardelor înalte de viață pentru cetățeni.

În același timp, trebuie să avem o singură voce în exterior. Pentru a folosi deschiderea comunității internaționale de a ajuta Republica Moldova să-și depășească provocările interne, este nevoie ca toți actorii instituționali din domeniul politicii externe să aibă aceleași mesaje. Vom acționa conform declarațiilor noastre; vom cultiva și investi în parteneriate strategice pe termen lung; vom construi reputația unui partener de încredere.

PREȘEDINȚIA REPUBLICII MOLDOVA

Orientarea spre cetățeni

Prioritatea mea numărul unu de la începutul mandatului este să ajut cetățenii să aibă acces la vaccin și să depășim criza sanitară. Cu sprijinul comunității internaționale, trebuie să oprim răspândirea virusului Covid-19. Politica noastră externă, de asemenea, trebuie să acționeze în interesul producătorilor noștri locali. Aceștia trebuie să poată exporta bunuri și servicii în străinătate în condiții echitabile și transparente, care să le sporească competitivitatea economică și bunăstarea familiilor. Ei trebuie să profite în deplină măsură de beneficiile acordului Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (DCFTA) cu Uniunea Europeană și de alte piețe. Trebuie să ajutăm cetățenii noștri să călătorească din nou liber după ce restricțiile pandemice în Europa vor fi mai relaxate și să poată explora oportunitățile de a lucra și studia peste hotarele țării dacă își doresc. Vom apăra și promova drepturile și interesele diasporei noastre în străinătate.

Un mediu regional non-conflictual

Republica Moldova are nevoie de un mediu regional prietenos și fără conflicte pentru a ne putea concentra pe soluționarea problemelor noastre interne și a depăși provocările care ne blochează în prezent potențialul de dezvoltare. Acest lucru presupune relații apropiate de prietenie cu vecinii imediați, dar și dezvoltarea și menținerea de parteneriate funcționale cu actori regionali și globali, bazate pe respectarea dreptului internațional. Republica Moldova trebuie să contribuie împreună cu partenerii săi la promovarea soluțiilor multilaterale la problemele cu care se confruntă astăzi comunitatea internațională. Trebuie să dezvoltăm și să menținem un mediu care îi va permite țării să valorifice pe deplin potențialul economiei și societății noastre.

Din aceste principii și situația internă dificilă în care ne aflăm derivă prioritățile politicii mele externe pentru 2021-2022, și anume:

Depășirea pandemiei: Îmbunătățirea situației în sănătatea publică

Având în vedere situația gravă din sănătatea publică de la începutul pandemiei de Covid-19, prioritatea mea principală a fost și rămâne diminuarea efectelor pandemiei pentru a susține recuperarea mai rapidă a Republicii Moldova până când situația se va îmbunătăți într-un mod mai sustenabil. Aceasta înseamnă negocierea cu partenerii internaționali a asistenței necesare, cum ar fi echipamente medicale sau echipamente de protecție individuală de care au nevoie spitalele din țară pentru a-i ajuta pe cei infectați cu Covid-19. Aceasta înseamnă

PREȘEDINȚIA REPUBLICII MOLDOVA

intensificarea eforturilor internaționale pentru a impulsiona procesul de imunizare anti-Covid-19 și contactarea producătorilor de vaccinuri pentru a oferi oamenilor acces rapid și divers la vaccin. În jumătate de an am reușit să realizăm parțial acest obiectiv. Dar aceasta înseamnă că trebuie să rămânem vigilenți pe viitor, să lucrăm la restabilirea circulației libere pentru cetățenii noștri în baza unui certificat de vaccinare recunoscut peste hotare, în special în țările unde avem mari comunități de cetățeni moldoveni.

Relansarea economiei: Susținerea redresării economice

Susținerea redresării economice a țării este o altă prioritate importantă nu doar pentru anul acesta dar și pentru următorii. Aceasta presupune atragerea fondurilor necesare pentru consolidarea stabilității macroeconomice a țării și acoperirea deficitului bugetar. De asemenea, colaborarea cu parteneri internaționali și cu instituțiile financiare pentru a atrage mai multe subvenții și credite în sectorul privat, pentru a ajuta întreprinderile mici și mijlocii să-și salveze sau să-și relanseze afacerile. Producătorii europeni mari și mijlocii încearcă să schimbe amplasarea lanțurilor de producție în anumite sectoare strategice - în acest context, promovarea Republicii Moldova ca o potențială destinație pentru producătorii și investitorii internaționali va ajuta țara să se restabilească mai rapid după pandemie. Trebuie să fim activi aici la identificarea lor și atragerea investițiilor lor în țara noastră. Acest lucru poate contribui, de asemenea, la autonomia strategică a Uniunii Europene în domeniul economic.

Combaterea corupției și a practicilor cleptocratice: Promovarea statului de drept

Instituțiile de stat din Republica Moldova rămân ostatici ale anumitor grupuri de interese. Reforma instituțiilor de drept este cheia procesului de dezoligarhizare a țării. Un sistem al justiției independent și responsabil, existența unor instituții publice puternice și independente va ajuta Republica Moldova să-și deblocheze potențialul de dezvoltare, să atragă investiții străine. Pe dimensiunea politicii externe, în acest sens, vom colabora intens cu partenerii internaționali în vederea urmăririi și recuperării activelor din străinătate ale funcționarilor publici, demnitarilor și oamenilor de afaceri corupți din Republica Moldova. Acest lucru va contribui, de asemenea, la redresarea economică a țării în urma crizei actuale și a altor consecințe ale pandemiei.

Încurajarea și susținerea securității și stabilității regionale

Republica Moldova trebuie să păstreze un mediu constructiv și non-conflictual atât cu vecinii săi cât și cu regiunea în general. Acest lucru înseamnă menținerea unor relații de

PREȘEDINȚIA REPUBLICII MOLDOVA

bună vecinătate cu România și Ucraina, precum și cu alte state care au aici interese de securitate directe sau indirecte legate de amplasarea regională a țării noastre. Pentru a putea asigura o astfel de stabilitate regională, Republica Moldova trebuie să colaboreze îndeaproape cu vecinii săi atât pentru depășirea problemelor existente, cât și pentru valorificarea unor oportunități de interes comun pe viitor. Pe plan intern, trebuie să consolidăm și să reformăm instituțiile de securitate și apărare. Acest lucru va consolida rezistența noastră în fața amenințărilor externe și a unor interferențe nedorite. Totodată, asta ne va ajuta să ne concentrăm pe soluționarea problemelor interne și să depășim provocările care blochează potențialul nostru de dezvoltare.

Un bun cetățean global

Republica Moldova trebuie să se conecteze mai activ la agenda priorităților globale - aceasta este o prioritate de durată. Dorim să fim un membru mai activ al comunității globale. Înțelegem natura provocărilor cu care se confruntă comunitatea internațională și trebuie să contribuim mai mult, în măsura posibilităților, la găsirea noilor soluții sau la soluțiile deja identificate. Dorim să inițiem și să aprofundăm relațiile cu instituțiile internaționale și cu partenerii noștri strategici pentru a progresa în reformele noastre interne.

Nu putem rămâne doar beneficiari de asistență, expertiză, servicii și practici internaționale - e timpul să devenim parteneri de încredere care contribuie la crearea și diseminarea acestora. Putem contribui mai mult la prioritățile globale, de exemplu la adaptarea la consecințele schimbărilor climatice și contribuind la menținerea eforturilor de pace pe glob. Aceste aspecte presupun, de asemenea, dezvoltarea și menținerea unor relații și interese comune cu partenerii strategici și tradiționali de dezvoltare care pot și sunt interesați să sprijine agenda internă și regională a Republicii Moldova. Aceste relații trebuie să se bazeze pe încredere și respect reciproc, interese comune, cooperare și comunicare transparentă.

***

Aceasta este viziunea mea de politică externă pentru anii 2021-2022 și prioritățile pentru perioada ce urmează. Este cert și faptul că politica externă a țării trebuie să fie puternic ancorată în politica internă. O bună conlucrare bazată pe comunicare transparentă și coordonată dintre instituția prezidențială și echipa Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene este esențială pentru realizarea priorităților expuse mai sus.

Chișinău, 16 iulie 2021